

Valamennyi kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető által készített javaslat azon termékekre, amelyek figyelembe vehetők a napon belüli piac-összekapcsolás folyamathoz, a Bizottság kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló 2015/1222/EU rendelete (2015. július 24.) 53. cikkének megfelelően

2017. november 13.

Valamennyi kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető, az alábbiak figyelembevételével:

Mivel

Előzmények

(1) A jelen dokumentum egy olyan közös javaslat, amelyet valamennyi Kijelölt Villamosenergia-Piaci Üzemeltető (a továbbiakban: „NEMO”) közösen dolgozott ki azon termékekre, amelyek figyelembe vehetők az egységes napon belüli piac-összekapcsoláshoz (a továbbiakban: Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat) a Bizottság kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló 2015/1222/EU rendeletének (2015. július 24.) (a továbbiakban: „CACM Rendelet”) 53. cikkével összhangban.

(2) A CACM Rendelet 53. cikkének megfelelően *„E rendelet hatálybalépésétől számított 18 hónapon belül a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők közös javaslatot nyújtanak be azon termékekre vonatkozóan, amelyek figyelembe vehetők az egységes napon belüli összekapcsolás tekintetében. A kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető biztosítja azt, hogy a 7. cikk szerinti piacösszekapcsolás-üzemeltető funkciók elvégezhetősége érdekében valamennyi, a szóban forgó termékekből eredeztethető ajánlat euróban legyen megadva, valamint piaci időre és piaci időegységre vonatkozzon. Valamennyi kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető biztosítja azt, hogy a szóban forgó termékekből eredeztethető ajánlatok kompatibilisek legyenek az övezetközi kapacitás jellemzőivel, ily módon lehetővé téve egyidejű párosításukat. Valamennyi kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető biztosítja azt, hogy a folyamatos kereskedési algoritmus képes legyen egyetlen piaci időegységre és több piaci időegységre vonatkozó ajánlatokat kezelni.”*

(3) A CACM Rendelet 53. cikkének (4) bekezdésével összhangban *„E rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül, majd azt követően minden második évben valamennyi kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető a 12. cikknek megfelelően egyeztet: a) a piaci szereplőkkel annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló termékek tükrözzék azok igényeit; b) valamennyi átvitelrendszer-üzemeltetővel annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló termékek kellően vegyék figyelembe az üzembiztonságot; c) valamennyi szabályozó hatósággal annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló termékek megfeleljenek e Rendelet célkitűzéseinek.”* Valamennyi NEMO módosítja a termékeket, ha erre az egyeztetés eredményei miatt szükség van.

(4) A valamennyi NEMO által készített Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatra vonatkozó javaslatot be kell nyújtani jóváhagyásra minden szabályozó hatóság részére, a CACM Rendelet hatálybalépését követő 18 hónapon belül, azaz 2017. február 14. napjáig. A CACM Rendelet nem kötelezi a NEMO-kat a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat valamennyi szabályozó hatóság részére történő benyújtását megelőzően egyeztetésre. Ugyanakkor a NEMO-k értékesnek tartják az érintettek visszajelzését a javaslatok tekintetében és úgy döntöttek, hogy egyeztetni kívánnak.

(5) A CACM Rendelet bevezető részének (14) bekezdésével összhangban, a *„Hatékonysági megfontolásból és az egységes másnapi és napon belüli piac-összekapcsolás mielőbbi megvalósulása érdekében az egységes másnapi és napon belüli összekapcsolásnak a meglévő piacüzemeltetőket és - adott esetben - a már megvalósult megoldásokat kell igénybe vennie anélkül, hogy az új üzemeltetőket kizárná a versenyből”.* A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatban javasolt termékek a jelenlegi – vagy már megvalósított vagy még kidolgozás alatt álló – piac-összekapcsolási megoldásokon alapulnak, az esetleges frissítésekkel, illetve módosításokkal.

(6) A NEMO-k, a Piacösszekapcsolás-üzemeltető Tervvel (MCO Terv) összhangban, a valamennyi NEMO által aláírt NEMO Együttműködési Megállapodás révén kötelesek felállítani egy NEMO Bizottságot, továbbá meghozni a kapcsolódó szabályozó rendelkezéseket a CACM Rendelettel összhangban. A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatlal kapcsolatos közös NEMO döntéseket és felelősségi köröket a NEMO Bizottság és a kapcsolódó szabályozó rendelkezések révén kell meghozni. Mivel bármely új vagy módosított termék bevezetése szükségessé teheti a folyamatos kereskedési algoritmus módosítását, bármely változtatást a valamennyi NEMO által készített áralapú piac-összekapcsolási algoritmusra és a folyamatos kereskedési algoritmusra vonatkozó javaslat (a továbbiakban: az „Algoritmus Javaslat”) alapján kialakított Változáskezelési Elvek szerint kell végrehajtani.

A CACM Rendelet célkitűzéseire gyakorolt hatás

(1) A javasolt Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat figyelembe veszi a kapacitásfelosztási és szűk keresztmetszet-kezelési együttműködés általános célkitűzéseit, ahogy az a CACM Rendelet 3. cikkében leírásra került.

(2) Azáltal, hogy kötelezővé teszi a NEMO-k által a piaci szereplők rendelkezésére állítható termékek széles skálájának rendelkezésre állását az Egységes Napon Belüli Piac-Összekapcsolás (SIDC) részeként, a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat elősegíti a hatékony piaci versenyt a villamosenergia termelés, kereskedés és ellátás területén. Azt biztosítandó, hogy a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat továbbra is elősegítse a hatékony piaci versenyt, a NEMO-k kötelesek legalább két évente egy alkalommal egyeztetni a piaci szereplőkkel, hogy ezáltal biztosítsák, hogy a rendelkezésre álló termékek megfelelően tükrözzék azok igényeit.

(3) Mivel a termékekből eredeztethető ajánlatok kompatibilisek az övezetközi kapacitás jellemzőivel, a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat elősegíti az övezetközi kapacitások optimális felosztását és az átviteli infrastruktúra optimális felhasználásának biztosítását. Mivel a rendelkezésre álló termékekből eredeztethető minden ajánlat képes hozzáférni a rendelkezésre álló övezetközi kapacitáshoz a Napon Belüli Piacösszekapcsolás-Üzemeltető Funkció révén, így a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat megkülönböztetéstől mentes hozzáférést biztosít az övezetközi kapacitáshoz.

(4) A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat üzembiztonságot biztosít, mivel a NEMO-k legalább két évente egy alkalommal kötelesek egyeztetni az Átvitelrendszer-üzemeltetőkkel, annak érdekében, hogy a rendelkezésre álló termékek figyelembe vegyék az üzembiztonságot. Ezen felül, amennyiben az Átvitelrendszer-üzemeltetők bármilyen kihívást azonosítanak az üzembiztonság tekintetében, jogosultak kérni a NEMO-kat, hogy utóbbiak a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat módosítására javaslatot tegyenek.

(5) A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatban felsorolt termékek rendelkezésre állniuk a NEMO-k számára, hogy azokat az érintett piaci szereplők részére felajánlják, és mindegyiknek kompatibilisnek kell lennie az SIDC-vel. Ennek eredményeképpen, a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat biztosítja az átvitelrendszer-irányítók, NEMO-k, az Ügynökség, a szabályozó hatóságok és a piaci szereplők tisztességes és megkülönböztetéstől mentes kezelését. Azt biztosítandó, hogy a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat folyamatosan támogatja a tisztességes és megkülönböztetéstől mentes kezelést, a NEMO-k kötelesek legalább két évente minden féllel egyeztetni a rendelkezésre álló termékeket illetően.

(6) Ezen felül, a rendelkezésre álló termékeket érintő bármely változtatást az Algoritmus Javaslatban meghatározott Változáskezelési Elveknek és folyamatnak megfelelően kell kezelni. Ezek az alapelvek az alábbiak:

a. Nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes módot kell biztosítani a változtatási kérések kezelésére, beleértve az érdekelt felek hozzájárulásait is, ahol releváns;

b. Biztosítani kell, hogy a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítménye most és egy ésszerű jövőbeli időtartam során elfogadható szinten maradjon, egy valószínű piaci növekedést és fejlődést feltételezve;

c. Lehetővé kell tenni az egyedi NEMO vagy TSO kérések támogatását, feltéve, hogy ez nem okoz kárt mások számára, illetve, hogy megfelelő intézkedéseket hoztak az esetleges károk mérséklésére;

d. Olyan tisztességes és hatékony folyamatot kell kialakítani, amely támogatja az időben történő piacfejlesztést.

(7) Az Algoritmus Javaslatban leírt Változáskezelési Elvek és folyamat követése által a rendelkezésre álló termékeket érintő bármely változtatás bevezetésekor, a NEMO-k biztosítják, hogy a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat figyelembe veszi a tisztességes és szabályos piac, valamint a tisztességes és szabályos árképzés iránti igényt.

(8) A folyamatos kereskedési algoritmus mindig az ár-idő-prioritás elve alapján hajtja végre a párosítást a különböző ügyletek szerint benyújtott ajánlatok tekintetében. Ez azt jelenti, hogy a jobb ár-limittel rendelkező ajánlatok kerülnek elsőként kiválasztásra. Amennyiben két ajánlat azonos ár-limittel rendelkezik, abban az esetben a régebbi időbélyeggel rendelkező kerül elsőként kiválasztásra. Ez biztosítja a tisztességes és szabályos árképzést minden termékre.

(9) Minden egyes termék típus esetében ugyanazokat az attribútumokat kell alkalmazni (a 2. cikk szerinti felsorolás szerint) minden egyes ajánlattételi övezetben. A tisztességes piac biztosítása érdekében nincs megkülönböztetés az ajánlatok karakterisztikája tekintetében.

(10) A NEMO-k szándéka, hogy minden piaci igényt lefedjenek a rendelkezésre álló termékekkel az összekapcsolt piacok likviditásának maximalizálása érdekében. Ezen cél elérése érdekében a 2. cikk szerinti ajánlat típusok állnak rendelkezésre.

(11) Azáltal, hogy a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat előírja a NEMO-k számára az SIDC által támogatott termékek nyilvános részletes leírásának közzétételét és fenntartását, biztosítja és javítja az információk átláthatóságát és megbízhatóságát. Ezen felül, a NEMO-k kötelesek bevonni minden érdekelt felet a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatot vagy a rendelkezésre álló termékeket érintő változások kezeléséhez szükséges bármely egyeztetésbe.

(12) A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat egyenlő versenyfeltételeket teremt a NEMO-k számára, mivel a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatban felsorolt minden termék valamennyi NEMO rendelkezésére áll, ezen felül bármely a termékeket, rendelkezésre álló termékeket érintő változás tekintetében az Algoritmus Javaslat szerinti Változáskezelési Elvek az irányadók.

(13) Azáltal, hogy a rendelkezésre álló termékeket illetően legalább két évente minden féllel egyeztetnek, a NEMO-k biztosítják, hogy a Napon belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat továbbra is hozzájárul az Európai Unió villamosenergia-átviteli rendszerének és villamosenergia-ágazatának hatékony és hosszú távú működéséhez és fejlődéséhez.

(14) Minden egyes termék hatással lehet az algoritmus teljesítményére, a tényleges felhasználástól és az ajánlatok tényleges összetételétől függően. Az algoritmus teljesítményére gyakorolt hatás az alábbiaktól függ:

- a. az adott termékre benyújtott ajánlatok száma;
- b. az adott termékre benyújtott ajánlatokban meghatározott paraméterek konkrét értékei, beleértve az árakat és a mennyiségeket;
- c. annak egyidejű felhasználása, a többi termékkel és a TSO korlátozásokkal együtt.

1. cikk

Tárgy és hatály

1. A jelen Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat szerinti egységes napon belüli piac-összekapcsolásban foglalt termékek valamennyi NEMO közös javaslatát képviseli a 2015/1222/EU bizottsági rendelet 53. cikkének megfelelően.

2. cikk

Fogalom meghatározások

A jelen javaslat alkalmazásában a 2015/1222/EU bizottsági rendelet 2. cikkében, az ott hivatkozott egyéb jogszabályhelyeken és a MCO Tervben foglalt fogalom meghatározásokat kell használni. Ezen túlmenően az alábbi fogalom meghatározásokat kell alkalmazni:

1. **Változtatási Kérés:** egy vagy több fél által a folyamatos kereskedési algoritmus vagy annak működtetés közbeni használata tekintetében végrehajtandó bármely módosítás érdekében benyújtott formális kérést jelenti.
2. **Menetrendkezelési Terület:** azt a területet jelenti, amelyen belül az Átvitelrendszer-üzemeltetőket menetrendkezelési kötelezettség terheli üzemviteli vagy szervezeti igények miatt.

3. cikk

Általános követelmények

1. Minden egyes NEMO köteles közzétenni a piaci szereplők részére a rendelkezésre álló termékek listáját a saját piaci szabályaiban.
2. A szóban forgó termékekből eredeztethető, a folyamatos kereskedési algoritmusba bevitt valamennyi ajánlatot euróban kell megadni és piaci időre kell vonatkozniuk. A NEMO-k jogosultak megszervezni, hogy a piaci szereplők által benyújtott ajánlatok helyi pénznemben vagy Euróban kerüljenek meghatározásra és elszámolásra.
3. Az új vagy módosított termékek a Változtatási Kérés hatálya alá tartoznak, amely pedig az Algoritmus Javaslatban meghatározott Változáskezelési Elvek hatálya alá tartozik.

4. cikk

Egységes napon belüli piac-összekapcsolás termékek

1. Az egységes napon belüli piac-összekapcsolás során a tranzakció az ügyletben meghatározott karakterisztika készlet alapján történik. Az ügylet hivatkozik arra az eszközre, amelyet a piaci szereplők használnak az előre meghatározott szállítási idejű, adott mennyiségű energiára vonatkozó vételi/eladási megállapodás megkötéséhez. Egy termék meghatározza az ügylet létrehozására irányadó iránymutatásokat. A termék egy olyan sablon, amelyet szabványként felhasználva a termék sablonban meghatározott viselkedéssel bíró ügyleteket lehet generálni. A termékek és az ügyletek közötti viszony olyan, mint az 1 és az 'n' közötti viszony. Más szóval, minden egyes terméknek lehet több ügylete, és minden egyes ügylet kizárólag egyetlen termékhez tartozik.

2. A folyamatos kereskedési algoritmus az alábbi termékeket vagy ezek kombinációit támogatja, amelyeket az Algoritmus Javaslatban leírt Változáskezelési Elvek és folyamat szerint lehet megvalósítani:

- a) Órás: a termék 24 villamosenergia ügylet szerinti kereskedést támogat, a naptári nap minden órájához egyet. A rendszer automatikusan generálja ezeket az ügyleteket és azokat kereskedésre bocsátja egy nappal a szállítási nap előtt, meghatározott időpontban.
- b) Fél órás: a termék 48 villamosenergia ügylet szerinti kereskedést támogat, a naptári nap minden fél órájához egyet. A rendszer automatikusan generálja ezeket az ügyleteket és azokat kereskedésre bocsátja egy nappal a szállítási nap előtt, meghatározott időpontban.
- c) Negyed órás: a termék 96 villamosenergia ügylet szerinti kereskedést támogat, a naptári nap minden 15 perces időszakához egyet. A rendszer automatikusan generálja ezeket az ügyleteket és azokat kereskedésre bocsátja egy nappal a szállítási nap előtt, meghatározott időpontban.

d) Felhasználó által meghatározott tömbök: ezek a piaci szereplő által meghatározott, igény szerinti kombinációi az órás, fél órás és negyed órás ügyleteknek. A felhasználó által meghatározott tömbök szállítási idejének minden esetben lefedhetőnek kell lennie a termékre vonatkozó több általános piaci ügylettel és egymást követő szállítási idővel, amelyeket együtt kell teljesíteni. A felhasználó által definiált tömb ajánlat nem lehet iceberg ajánlat.

3. A folyamatos kereskedési algoritmus az alábbi ajánlat teljesülési korlátozásokat támogatja:

a) NON - a NON (egyik sem) teljesülési korlátozással benyújtott ajánlat vagy azonnal teljesítésre kerül, vagy ha az ajánlatot nem lehet párosítani azonnal, úgy az ajánlati könyvbe kerül. Részleges ajánlat teljesítés megengedett, és a NON ajánlatok több egyéb ajánlattal is teljesülhetnek és több kötést is eredményezhetnek.

b) Fill or Kill (FOK) - az ajánlat vagy teljes mértékben teljesül egy ponton azonnal az ajánlat benyújtását követően a teljes mennyiséggel vagy törlésre kerül, anélkül, hogy az ajánlati könyvbe kerülne. A FOK ajánlatokat több, az ajánlati könyvben meglévő ajánlattal lehet párosítani. A FOK ajánlatoknak nem lehet érvényességi korlátozása.

c) Immediate or Cancel (IOC) - az ajánlat vagy teljesül (bármely összegben) egy ponton azonnal az ajánlat benyújtását követően vagy, ha az ajánlatot nem lehet párosítani, úgy az törlésre kerül, anélkül, hogy az ajánlati könyvbe kerülne. Részleges teljesítés megengedett, és az IOC ajánlatokat több egyéb ajánlattal is párosítani lehet, több kötést is eredményezhetnek. Az IOC teljesülési korlátozással rendelkező ajánlatnak nem lehet érvényességi korlátozása.

d) All or Nothing (AON) - Az AON teljesülési korlátozással benyújtott ajánlat vagy pontosan egy másik ajánlattal szemben teljesül a teljes mennyiséggel, vagy bekerül az ajánlati könyvbe. Részleges teljesülés nem megengedett. Az AON teljesülési korlátozás csak a felhasználó által definiált piaci ajánlatok esetében megengedett.

4. A folyamatos kereskedési algoritmus az alábbi ajánlat érvényességi korlátozásokat támogatja:

a) Kereskedési szakaszban érvényes (GFS) - az ajánlat időbeli érvényességét az ajánlathoz tartozó kereskedési szakasz érvényessége határozza meg. Az ajánlat automatikusan kikerül a kereskedésből, amint a hozzátartozó kereskedési szakasz időbeli érvényessége lejár.

b) Dátumig érvényes (GTD) - az ajánlat időbeli érvényességét egy dátum és időpont határozza meg. Az ajánlat automatikusan kikerül a kereskedésből, amint a meghatározott időbeli érvényessége lejár.

5. A folyamatos kereskedési algoritmus az alábbi ajánlat típusokat támogatja:

a) Rendes ajánlatok (úgy is, mint: limitáras ajánlatok): vételi vagy eladási ajánlatok meghatározott mennyiségre és árra, ahol a vételi ajánlatokat az adott áron vagy annál alacsonyabban, míg az eladási ajánlatokat az adott áron vagy magasabb áron lehet teljesíteni. A rendes ajánlatokat az előre meghatározott piacon NON, FOK vagy IOC teljesülési korlátozással lehet bevinni. A felhasználó által definiált piaci rendes ajánlatok mindig AON teljesülési korlátozással rendelkeznek. Minden rendes ajánlatot GFS vagy GTD érvényességi korlátozással lehet felvenni.

b) Kapcsolt ajánlatok: amennyiben kapcsolt ajánlat kerül benyújtásra, vagy az összes ajánlat teljes mértékben teljesítésre kerül vagy egyik ajánlat sem kerül teljesítésre. Ezzel a benyújtási korlátozással kizárólag akkor nyújtható be az ajánlatok egy csoportja, ha az kizárólag FOK teljesülési korlátozással rendelkező ajánlatokat tartalmaz és amennyiben az összes ajánlat egyazon NEMO Kereskedési központhoz került felvétellel.

c) Iceberg ajánlatok olyan rendes ajánlatok, amelyek esetében csak a teljes mennyiség egy része érhető el a piacon, míg a piac számára a teljes mennyiség rendelkezésre áll párosítás céljára. A rejtett mennyiség egy része kereskedelmi forgalomba hozható, amint a korábban felfedett mennyiség teljesítésre került.

6. A Napon Belüli Rendszer a termék leírás alapján automatikusan generálja a kereskedhető árucikk ügyleteket.

7. Téli-nyári időszámítás (23 és 25 óra) kerül alkalmazásra az Egységes napon belüli piac-összekapcsolás termékek esetén.

8. A termékek menetrendkezelési területenként kerülnek kereskedésre bocsátásra, így az érintett NEMO-k határozzák meg az egyes menetrendkezelési területen kereskedésre bocsátható termékek körét.

9. Minden terméknek támogatni kell az Európában és MW-ban történő kereskedést.

10. Az egyes termékek felhasználása és paraméterezése az egyes NEMO-k döntési kompetenciájába tartozik, azzal, hogy amennyiben az hatással van a folyamatos kereskedési algoritmus teljesítményre, úgy az Algoritmus Javaslat alapján kialakított Változáskezelési Elveket kell alkalmazni.

5. cikk

Megvalósítási időtartam

1. A Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslat jóváhagyását követően valamennyi NEMO köteles az interneten közzétenni azt a CACM Rendelet 9. cikkének (14) bekezdésével összhangban.

2. A NEMO-k az egységes napon belüli piac-összekapcsolás megvalósítása tekintetében az NSZH-k általi jóváhagyást követően kötelesek haladéktalanul végrehajtani a Napon Belüli Termékekre Vonatkozó Javaslatot, valamint az egységes napon belüli piac-összekapcsolás működtetése tekintetében azt követően azonnal, hogy a piacösszekapcsolás-üzemeltető funkció megvalósításra került a jóváhagyott MCO Terv alapján, a CACM Rendelet 7. cikkének (3) bekezdésével összhangban.

6. cikk

Irányadó nyelv

1. A jelen javaslat hivatkozási nyelve az angol. A félreértések elkerülése érdekében, amennyiben a NEMO-k számára szükségesnek bizonyul a jelen javaslatot az ő nemzeti nyelveikre lefordítani, és a 2015/1222/EU bizottsági rendelet 9. cikkének (14) bekezdése értelmében a NEMO-k által közzétett angol nyelvű változat és bármely eltérő nyelvű változat között ellentmondás merülne fel, abban az esetben az érintett NEMO-k kötelesek elosztatni valamennyi ellentmondást azáltal, hogy benyújtják a jelen javaslat módosított fordítását az illetékes nemzeti szabályozó hatóságaikhoz.